

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a dr. Varga Endre Tibor ügyvéd által képviselt **felperesnek** a Károlyi Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes** ellen személyiségi jogsértés megállapítása és más iránti ügyében a Zala Megyei Bíróság 2010. március 29. napján meghozott 6.P.21.838/2009/19. számú ítélete ellen az alperes részéről 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán a 2011. március 1. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az alperes az elsőfokú ítéletben írt szövegű írásbeli nyilatkozatát 40 példányban, az eredeti szórólapoknak megfelelő méretben és az ottani betűtípussal nyomtatva köteles az elsőfokú ítélet szerint a levélszekrényekben elhelyezni.

Köteles az alperes megfizetni a felperesnek 15 napon belül 15.000,- (Tizenötezer) forint másodfokú perköltséget.

Köteles az alperes megfizetni az állam javára az illetéktügyben eljáró hatóság felhívására 24.000,- (Huszonnégyezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes **Helység 1** Község lakosaival 2006 szeptemberében közölt, a képviselő-testület nevében kiállított szórólapon szereplő azon tényállításaival, mely szerint a felperes

jegyzőként „érdemi munkát nem végzett”, „még a laptopot is letagadta, hogy az önkormányzat nevében vettük neki”, továbbá a „2005. és 2006-os féléves egyeztetéssel a benzinelszámolást nézve 1 millió Ft eltérés van. Hová tűnt el a sok benzin?” megsértette a felperes jó hírnévhez való jogát.

Kötelezte az alperes, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 400.000 Ft nem vagyoni kártérítést és annak 2006. szeptember 28. napjától járó kamatait, valamint adjon saját költségén elégtételt a felperes számára oly módon, hogy az ítélet rendelkező részében megfogalmazott írásbeli nyilatkozatot, annak levélszekrényben való elhelyezésével 15 napon belül közölje **Helység 1** Község lakosaival. Ezt meghaladóan a felperes kereseti kérelmét elutasította.

Az alperest a felperes javára 15.000 Ft perköltség, az állam javára 24.000 Ft feljegyzett kereseti illetéket, felperest az állam javára 12.000 Ft feljegyzett kereseti illeték megfizetésére kötelezte.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes 2001. január 1. napjától volt **Helység 1** és "**Helység**"2 Községek Körjegyzője. A két község polgármestere a felperes munkáját 2002., 2003. és 2004. években kiválóan alkalmasnak minősítette, a felperes három alkalommal jutalomban is részesült.

A felperes ellen 2005 novemberében indult eljárás során hozott fegyelmi határozatot a Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróságnak a Zala Megyei Bíróság közbenső ítéletével jogerőre emelkedett közbenső ítélete hatályon kívül helyezte és a felperest azonnal hatállyal visszahelyezte eredeti munkakörébe. Ezt követően a felperes a körjegyzői teendőket 2007. december 1-jéig látta el.

Helység 1 Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 106/2003. (09.22.) számú határozatával 375.000 Ft értékben laptop beszerzéséről határozott a körjegyző munkájának segítésére. A számítógépet azonban nem az önkormányzat, hanem a **Helység 1** Községért Alapítvány vásárolta meg, a használatot átengedve az önkormányzatnak. A felperes a 2006. február 1-i felszólítás ellenére a laptopot az önkormányzat számára nem adta vissza arra hivatkozva, hogy azt az alapítványtól kapta. Az alpolgármester feljelentése alapján indult büntető eljárás során a Nagykanizsai Városi Ügyészség a B.649/2006. számú határozatával a nyomozást megszüntette.

A Nagykanizsai Városi Bíróság a 2008. február 5. napján kelt 5.B.462/2006/31. számú ítéletével a felperest folytatólagosan elkövetett magánokirat hamisítás vétségében bűnösnek találta, és ezért őt pénzbüntetésre ítélte, figyelemmel arra, hogy 2004. évben a polgármester és

a felperes utasítására a **Helység 1i** Polgármesteri Hivatal több dolgozója is olyan munkát, illetőleg a túlórák szabályos elrendelése nélkül meg nem határozható túlmunkát végzett, amelyért a munkabért nem bérként, hanem fiktív útiköltségként számolták el. A Zala Megyei Bíróság a Bf.254/2008/8. szám alatti ítéletével az elsőfokú ítéletet a felperes vonatkozásában helybenhagyta. A felperes a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelemmel élt, amelyet az elsőfokú ítélet meghozataláig a Legfelsőbb Bíróság még nem bírálta el.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a 2006. október 1. napján tartott önkormányzati választásokon az alperes polgármesterjelöltként indult. A választást megelőzően az alperes 2006. szeptember 28. napján 30 - 40 db azonos tartalmú, ismeretlen személy által megszővegezett szórólapot talált a hivatali irodájában. Az alperes a képviselő-testület több tagjával egyeztetést folytatott arra nézve, egyetértenek-e a szórólapban írtakkal, majd megbeszélte velük azt is, hogy a szórólap szétszortása felől intézkedik. Ennek megfelelően a szórólapok szétszortására az önkormányzatnál falugondnokként és csoportvezetőként dolgozó "A" kérte fel, aki a szórólapokat - azok elolvasása nélkül - a postaládákban elhelyezte.

A felperes 2006. szeptember 28. napján "B" polgármestertől értesült a szórólap tartalmáról, majd rágalmozás, becsületsértés és hamis vád miatt ismeretlen tettes ellen mindketten feljelentést tettek. A Nagykanizsai Városi Bíróság a 7.B.216/2008/19. számú, 2009. szeptember 22-én jogerőre emelkedett ítéletével az alperest az ellene emelt vád alól felmentette. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes által sérelmezett kijelentésekkel kapcsolatban a valóság bizonyítása eljárás eredményre vezetett.

Az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelmét nem találta alaposnak a szórólap azon kitételével kapcsolatban, mely szerint a dolgozók a felelős vezetők (polgármester, jegyző) hibájából váltak gyanúsítottá, a dolgozókat a vezetők idegileg is kikészítették. Rámutatott, hogy a Zala Megyei Bíróság Bf.254/2008/8. számú közbenső ítélete alapján a dolgozók gyanúsítottá válásával kapcsolatos állítás a valóságnak megfelel. A büntető eljárás során felvett tanúvallomások, és a perben meghallgatott tanúk előadásai alapján bizonyítottanak látta azt is, hogy a dolgozók féltek a vezetőktől, így a felperestől is. Ugyancsak a tanúvallomások alapján valósnak fogadta el a szórólap azon állítását, mely szerint a felperes munkaidejének felét munkahelyétől távol töltötte. A felperes által ugyancsak sérelmezett „A problémákat nem megoldani akarták, hanem felnagyítani, bonyolítani.” részlettel kapcsolatban az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy e megfogalmazás

mindössze véleménynyilvánításnak tekinthető, amely kifejezőmódjában sem volt sértő, bántó vagy megalázó, így a felperes kereseti kérelme e vonatkozásban sem alapos.

A megyei bíróság hangsúlyozta, hogy az alperes ellen rágalmazás vétsége miatt indult büntető ügyben hozott jogerős ítélet, és az abban megállapított tényállás a Pp. 4. § /1/ bekezdése alapján a polgári perben eljáró bíróságot nem kötötte.

A megyei bíróság megállapította, hogy az „érdemi munkát nem végzett” a felperes vonatkozásában valótlan tényállításnak tekintendő. Rámutatott, hogy az alperes ezen állítás valóságtartamát nem bizonyította, annak ellent mond az is, hogy a felperes munkáját több alkalommal kiválónak minősítették, a felperest többször jutalomban részesítették.

A lappal kapcsolatos közlés a megyei bíróság álláspontja szerint ugyancsak tényállítás, amelynek valóságtartamát az alperes nem bizonyította. Az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokkal szemben így az okirati bizonyítékokat elfogadva rámutatott: a büntető eljárás során beszerzett számla alapján az volt megállapítható, hogy a laptopot nem az önkormányzat, hanem az alapítvány vásárolta. Szintén erre utalt a polgármesternek a rendőrség előtt tett tanúvallomása, valamint az a tény, hogy az ügyészség az ismeretlen tettes ellen lopás büntette miatt indult nyomozást megszüntette.. A megyei bíróság kifejtette: a hírnévrontás szempontjából ugyan nincs jelentősége, hogy a jogsértés elkövetője tudomással bírt-e az általa közölt vagy híresztelt tény valótlanágáról, azonban arra lehet következtetni, hogy az alperes előtt a nyomozást megszüntető határozat tartalma ismert volt akkor, amikor a szórólap nyilvánosságra hozatala iránt intézkedett.

Megállapította: az alperes nem tudta a perben bizonyítani, hogy a felperes az üzemanyag felhasználás kapcsán bármilyen költségtérítésben részesült volna, így a benzinköltséggel kapcsolatos állítás a felperes személyére vonatkozóan valótlan tényállítást tartalmaz.

Az elsőfokú ítélet indokolása szerint azt nem lehetett megállapítani, hogy a szórólapnak ki a szerzője, de azzal, hogy az alperes az általa „talált” szórólap tartalmával egyetértett és annak ismeretében a nyilvánosságra hozatal mellett döntött, felelőssége fennáll a felperessel szemben elkövetett jogsértésért.

Mindezekre tekintettel a Ptk. 84. § /1/ bekezdés a./ pontja alapján megállapította Ptk. 78.§ (1) és (2) bekezdése szerinti jogsértés megtörténtét, és az alperest a Ptk. 84. § /1/ bekezdés c./ pontja alapján kötelezte elégtételadásra „ugyanolyan körben”, amelyben a jogsértést elkövette.

A nem vagyoni kárpótlás körében belül a megyei bíróság utalt arra, hogy az általános bírói gyakorlat szerint a személyhez fűződő jogok megsértése önmagában nem alapozza meg a nem vagyoni kárpótlás iráni igényt, ugyanakkor a Pp. 163. § /3/ bekezdése értelmében a bíróság külön bizonyítás nélkül is valónak fogadhatja el a köztudomású tényeket. Utalt arra, hogy körjegyzőként a felperes a helyi közélet ismert szereplője volt, a hírnévrontó közlések őt ebbéli minőségében támadták, kétségbe vonva az adott tisztség betöltésére való alkalmasságát. Erre tekintettel köztudomású tényként értékelte, hogy a jogsértést megvalósító kitételek a felperest hátrányosan érintették, ugyanakkor figyelemmel volt arra is, hogy a felperes által kétségbe nem vont alperesi előadás szerint a felperest az újabb önkormányzati választáson képviselőnek megválasztották. Értékelte az is, hogy a felperes körjegyzői tisztsége 2007. december 1. napjával megszűnt. Mindezekre tekintettel a nem vagyoni kárpótlás összegét 400.000 Ft-ban állapította meg.

A megyei bíróság a perköltségről a Pp. 81. § /1/ bekezdés alapján rendelkezett.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, a felperes keresetének teljes körű elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Támadta az elsőfokú ítéletet azzal, hogy a megyei bíróság köztudomású tényként értékelte a felperest ért hátrányt annak ellenére, az újabb önkormányzati választáson a felperest képviselőnek megválasztották. Hivatkozott az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI.24.) AB. határozatára azzal kapcsolatban, hogy a felperesnek mint közszereplőnek fokozott tűrési kötelezettsége áll fenn a tevékenységével kapcsolatban megfogalmazott véleménynyilvánításokkal, értékítéletekkel szemben. E körben utalt a BH. 2004.104. számú eseti döntésre is.

Hangsúlyozta, hogy a Nagykanizsai Városi Bíróság 7.B.216/2008/19. számú jogerős ítéletének indokolása alapján a felperes által sérelmezett kitételek kivétel nélkül valósnak bizonyultak. Álláspontja szerint a tanúvallomások azt bizonyítják, hogy a felperes érdemi munkát nem végzett, így az ezzel kapcsolatos tényállítása valóságnak megfelelt. Hivatkozott arra, hogy a perben meghallgatott tanúk egyezően nyilatkoztak arra nézve, a laptopot az önkormányzat vásárolta, így a szórólap e vonatkozásban sem tartalmaz valótlan tényállítást. Rámutatott, hogy a felperes jogerős ítélet megállapítása alapján manipulációkat követett el a különböző címeken felvett és a valóságban kifizetett pénzekkel. A benzinpénzzel kapcsolatos visszaélés tényét ugyancsak alátámasztották a perben meghallgatott tanúk vallomásai.

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a fellebbezési kérelem korlátai között (Pp. 253. § /3/ bekezdés) bírálta felül, és megállapította, hogy az nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a szükséges és egyben elégséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat okszerűen, a Pp. 206. §-ának megfelelően mérlegelve helyes tényállást állapított meg, az abból levont jogi következtetése is helytálló.

A fellebbezés kapcsán az ítéltábla az alábbiakra mutat rá:

Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, hogy a Pp. 4. § /1/ bekezdése alapján az alperes ellen indult büntető eljárásban hozott felmentő ítélet indokolása a jelen perben eljáró bíróságot nem kötötte, ezért az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a büntető eljárás során valamennyi, a felperes által sérelmezett állítással kapcsolatban bizonyítást nyert, hogy a sérelmezett szórólap közlései valósak.

Alaptalanul hivatkozott az alperes fellebbezésében az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI.24.) AB határozatára és a BH.2004.104. számú eseti döntésében írtakra. Az elsőfokú ítélet a felperesi kereseti kérelemnek helyt adó részében - helyesen - azt állapította meg, hogy a felperes által sérelmezett közlések kivétel nélkül valótlan tartalmú tényállítások voltak. Az Alkotmánybírósági határozat, de a bírói gyakorlat is egyértelmű a vonatkozásban, hogy a közszereplő fokozott tűrési kötelezettsége a tevékenységét érintő véleménynyilvánítással, értékítélettel összefüggésben áll fenn. Ugyanakkor a közszereplő sem köteles tűrni a személyével kapcsolatos valótlan, sértő tényállításokat.

A felperes érdemi munkavégzését illetően a perben meghallgatott tanúk arra vonatkozóan tettek nyilatkozatot, hogy a felperes munkahelyétől sokat volt távol. Kétségtelen, hogy "C" tanú azt adta elő „Sokat volt távol, érdemi munkát végezni nem tudott, csak kiadta az utasításokat”, ugyanakkor "D" tanú vallomásából az is megállapítható, hogy a felperes a hivataltól részben munkája miatt, részben azért volt távollát, mert tanfolyamra, oktatásra járt. A felperes munkáját az önkormányzat 2002., 2003., 2004. év során is pozitívan értékelte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében számot adott arról, hogy a tanúvallomásokkal szemben miért az okirati bizonyítékokat fogadta el a felperes munkavégzésével kapcsolatban. A bizonyítékok e mérlegelése nem volt okszerűtlen, így a fellebbezésben írtak az elsőfokú ítélet megváltoztatására e körben nem adnak alapot.

Az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte a bizonyítékokat a laptop vásárlással kapcsolatban is. Kétségtelen tény, hogy a tanúk úgy nyilatkoztak, a laptopot az önkormányzat vásárolta, ennek azonban ellentmond az, hogy a vásárlással kapcsolatban kiállított számla az alapítvány nevére szól. A nyomozati eljárás során "E" könyvelő tanúvallomásában előadta, hogy az önkormányzatnál a lappal kapcsolatban nincs számla, és a laptop értékesítését végző vállalkozó is úgy nyilatkozott, hogy a laptopot az alapítvány vásárolta, a számla az alapítvány részére került kiállításra.

A benzinköltséget illetően helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a szórólapban foglaltak a valóságnak nem felelnek meg. Tény, hogy a Zala Megyei Bíróság Bf.254/2008/8. számú ítéletével jogerőre emelkedett, a Nagykanizsai Városi Bíróság 5.B.462/2006/31. számú ítélete a felperes bűnösségét állapította meg magánokirat hamisítás vétségében, e határozat indokolása szerint azonban fiktív útiköltségek és nem benzinköltség elszámolására került sor. Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a per során nem bizonyította, a felperes az üzemanyag felhasználás kapcsán bármilyen költségtérítésben részesült volna. Az alperes által hivatkozott tanúk vallomásaikban nem benzinköltség elszámolásáról, hanem kiküldetési pénzről tettek említést, egyedül "D" tanú nyilatkozott benzinköltséggel kapcsolatban. Az alperes azonban maga sem hivatkozott olyan nyilvántartásra, dokumentációra, amely azt támasztaná alá, hogy a felperes részére 2005. és 2006. év során benzinköltség került volna kiutalásra.

Mindezekre tekintettel a fellebbezésben előadottak nem adtak alapot az elsőfokú ítélet megváltoztatására.

Az ítélőtábla észlelte, hogy a Ptk. 84. § /1/ bekezdés c./ pontja szerinti elégtételadás körén belül ugyan az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy mintegy 40 szórólap került a községen belül terjesztésre, ugyanakkor az ítélet rendelkező részéből az következik, hogy az elégtételt adó nyilatkozatot valamennyi lakoshoz el kellene juttatnia az alperesnek. Erre tekintettel az ítélőtábla az elsőfokú ítéletet - az elégtételadásra vonatkozó részt pontosítva - a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban vesztes alperes a Pp. 239. § és Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján köteles a felperes perköltségének megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj Áfa-t is magában foglaló összegéről a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § /1/-/3/, /5/ és /6/ bekezdései alapján rendelkezett. A feljegyzett fellebbezési eljárási

illeték megfizetésére az alperes a Pp. 239. §, a Pp. 78. § /1/ bekezdés, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § /2/ bekezdése alapján köteles.

Győr, 2011. évi március hó 1. napján

Dr. Lezsák József sk.	Dr. Szalay Róbert sk.	Dr. Menyhárdné dr. Sarmon Hedvig sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A kiadmány hitelül:

Tisztviselő